

Sygn. akt IX U 634/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Barbara Kuźdrzał-Kiermaszek
Protokolant:	Iwona Krakowczyk

przy udziale:

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2014 r. w Rybniku

sprawy z odwołania B. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę

na skutek odwołania B. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 22 stycznia 2014 r. Znak (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób , iż przyznaje ubezpieczonej prawo do emerytury począwszy od 15 stycznia 2014r
- zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kwotę 60.00zł (sześćdziesiąt złotych 00/ 100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt IX U 634/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22.01.2014r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej B. A. prawa do emerytury na podstawie art.184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ ubezpieczona na dzień 01.01.1999r. nie udokumentowała wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Organ rentowy wskazał, iż nie zaliczył jako okresu takiej pracy okresu zatrudnienia ubezpieczonej od dnia 01.04.1985r. do dnia 31.12.1998r. w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) na stanowisku Z-cy kierownika grupy robót, ponieważ ubezpieczona pełniąc obowiązki wyższego szczebla kierowniczego nie mogła sprawować stałego i osobistego nadzoru nad stanowiskami robotniczymi.

Ubezpieczona w odwołaniu od decyzji domagała się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych, po uprzednim zaliczeniu do takiej pracy wymienionego powyżej okresu zatrudnienia. Wskazała, że zmiana stanowiska pracy z majstra na kierownika nie wiązała się dla niej z zasadniczą zmianą obowiązków, a jedynie podwyższeniem wynagrodzenia. W rzeczywistości zakres obowiązków pracowniczych był praktycznie ten sam i ubezpieczona nadal wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w szczególnych warunkach.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Ubezpieczona urodziła się w dniu (...)

W dniu 10.01.2014r. złożyła wniosek o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy postanowił jak w zaskarżonej decyzji z dnia 22.01.2014r.

Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonej na dzień 01.01.1999r. okres zatrudnienia wynoszący 20 lat, 4 miesiące i 18 dni okresów składkowych i nieskładkowych - w tym 6 lat i 4 miesiące okresów pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczona po ukończeniu szkoły średniej Zespołu Szkół Budowlanych o kierunku budownictwo dróg i mostów kołowych, zatrudniła się 17.08.1978r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w R. jako stażystka. Od 01.12.1978r. pracowała na stanowisku technika drogowego, a od 01.01.1980r. na stanowisku majstra. Od 01.04.1985r. powierzono jej stanowisko Z-cy kierownika grupy robót w M., gdzie znajdowała się Wytwórnia (...) należąca do przedsiębiorstwa. Zarówno na stanowisku majstra, jak i Z-cy kierownika ubezpieczona wykonywała podobne czynności tj. nadzorowała bezpośrednio przebieg robót bitumicznych na budowach. Pracę rozpoczynała o godz.6.00 - czasami 5.30, udawała się z robotnikami na teren budowy, przygotowywała front robót, dokonywała pomiarów, wbijała szpilki, rozciągała linki, pilnowała aby podłoże było należycie przygotowane, zamiecione, skropione, w trakcie prac dokonywała pomiarów spadków poprzecznych, zagęszczenia mas bitumicznych. Nadzorowała bezpośrednio pracę około 20 (a zdarzało się, że nawet 60 pracowników) w tym operatorów rozściełarek, walców, zamiatarek, skrapiarek, frezarek, operatorów drobnego sprzętu oraz pracowników bitumicznych. Jako Z-ca kierownika nadal wykonywała te same obowiązki. Zmiana stanowiska miała na celu podwyższenie ubezpieczonej stawki zaszerogowania, gdyż na stanowisku majstra miała maksymalną stawkę przewidzianą dla tej grupy pracowników. Wówczas stawki te nie były wysokie, a pracodawcy zależało na zatrzymaniu ubezpieczonej, jako doświadczonego pracownika. Praca na stanowisku Z-cy Kierownika Robót różniła się jedynie zakresem odpowiedzialności. Ubezpieczona odpowiadała za całość wykonanych robót oraz za podległych jej pracowników – w szczególności za dyscyplinę pracy, przestrzeganie przepisów BHP. W okresie letnim, kiedy pogoda sprzyjała wykonywaniu prac drogowych, ubezpieczona pracowała do godziny 18.00, a nawet do 20.00. Przez cały ten okres była obecna na budowie. Do jej obowiązków należały takie prace jak spisanie materiałów, rozliczenie się z nich po zakończeniu pracy, rozliczenie czasu pracy. Prace te wykonywała w miarę możliwości na budowie lub w domu. Nie było pomieszczenia biurowego, czasami można było skorzystać z baraków, które służyły jako przebieralnie. Ubezpieczona również przebierała się na co dzień w strój roboczy. Jadąc z pracownikami na budowę starała się wykorzystać czas dojazdu na przeglądanie dokumentacji technicznej, ponieważ nie było na to czasu na budowie. W okresie zimowym grupa robót wykonywała prace ziemne, podbudowy, zwoziła materiały na kolejny sezon. W tym okresie ubezpieczona również stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pełniła bezpośredni nadzór nad wykonywaniem tych czynności, za które ponosiła pełną odpowiedzialność.

Razem z ubezpieczoną w tym samym przedsiębiorstwie pracowali powołani w sprawie świadkowie S. B. i A. M., którzy potwierdzili rodzaj wykonywanej przez ubezpieczoną pracy oraz jej wymiar. .

Ubezpieczona nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt emerytalnych ubezpieczonej, akt osobowych z okresu jej zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) - w szczególności znajdującego się tam świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 27.06.2013r., zeznań świadków S. B. i A. M. (nagranie z rozprawy w dniu 26.05.2014r. minuty od 00:05:26 do 00:36:54) oraz zeznań ubezpieczonej (minuty od 00:36:54 do 00:50:47).

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył , co następuje :

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2013r. poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. na dzień 31.12.1998r.) osiągnęli:

okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn).

Ust. 2 „Emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Jak wynika z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w warunkach szczególnych, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z wykazem A, dział XIV poz. 24, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., Nr 8, poz.43) – jako pracę w szczególnych warunkach zalicza się kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczona spełnia warunki konieczne do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, w szczególności czy ma wymagany okres pracy w warunkach szczególnych.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, ubezpieczona w okresie od 01.04.1985r. do 31.12.1998r. pracując na stanowisku Z-cy kierownika grupy robót, faktycznie wykonywała pracę polegającą na sprawowaniu dozoru inżynieryjno-technicznego nad wykonywaniem prac, o których mowa w dziale V poz.3 i dziale IX poz.5 i 6 tego wykazu tj. prac operatorów ciężkich sprzętów budowlanych i drogowych, prac bitumiarzy przy produkcji asfaltu oraz prac brukarzy – czyli stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace w warunkach szczególnych określone w dziale XIV, poz. 24 wykazu A stanowiącego załącznik do powyższego rozporządzenia.

Ustalając powyższe w zakresie rzeczywistości wykonywanej pracy przez ubezpieczoną w okresie spornym Sąd oparł się na danych wynikających z powołanej dokumentacji - w szczególności dokumentacji akt osobowych oraz na zeznaniach świadków i ubezpieczonej, które korelują z treścią tej dokumentacji, uznając te zeznania za wiarygodne.

Z dowodów tych jednoznacznie wynika, iż ubezpieczona jako Z-ca kierownika grupy robót musiała osobiście, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywać czynności nadzorujące prace wykonywane w szczególnych warunkach na stanowiskach roboczych. Czynności administracyjne, które zresztą w przypadku ubezpieczonej były wykonywane na terenie budowy lub po godzinach pracy w domu, stanowiły część zaledwie marginalną.

Można przy tym wskazać, iż w sytuacji pracy w dozorze inżynieryjno-technicznym, fakt wykonywania prac o charakterze administracyjno-biurowym, nawet w czasie 8-godzinnej dniówki, nie wpływa na przyjęcie, iż ubezpieczona nie wykonywała pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak wynika bowiem z orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 3.11.2009r. czynności obejmujące sporządzenie dokumentacji związanej z dozorem stanowią integralną część sprawowanego dozoru. Nie ma zatem podstaw do ich wyłączenia i traktowania odrębnie. W sytuacji, gdy dozór inżynieryjno-techniczny jest pracą w szczególnych warunkach i praca polegająca na dozorze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie ma żadnej potrzeby ustalania, ile czasu pracownik poświęcał na bezpośredni nadzór nad pracownikami, a ile na inne czynności, które również były związane z tym dozorem (II UK 243/08, LEX nr 550990).

Sąd Najwyższy w wyroku z 24.09.2009r. wskazał, że jeśli czynności ogólnie pojętej kontroli oraz dozoru inżynieryjno-technicznego wykonywane są stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na stanowisku pracy związanym z określoną, w pkt 24 działu XIV wykazu A rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), kontrolą lub dozorem inżynieryjno-technicznym, to okres wykonywania tej pracy jest okresem pracy uzasadniającym prawo do świadczeń na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu, niezależnie od tego ile czasu pracownik poświęca na bezpośredni dozór pracowników, a ile na inne czynności ściśle związane ze sprawowanym dozorem i stanowiące jego integralną część, takie jak sporządzanie związanej z nim dokumentacji (II UK 31/09, LEX nr 559949).

Podobne stanowisko Sąd Najwyższy zaprezentował w wyroku z dnia 2 października 2013r. II UK 69/13.

Bezsporne w sprawie pozostaje, iż ubezpieczona ukończyła emerytalny 55 lat, nie przystąpiła do OFE, posiada na dzień 01.01.1999r. wymagany 20-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym posiada - po zaliczeniu uwzględnionego przez Sąd spornego okresu do okresów zaliczonych przez organ rentowy - okres pracy w szczególnych warunkach przekraczający 15 lat .

Ubezpieczona spełniła zatem wszystkie konieczne warunki do przyznania wnioskowanego świadczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 15 stycznia 2014r. tj. od ukończenia wieku emerytalnego, orzekając o kosztach po myśli art.98 kpc.

Sędzia